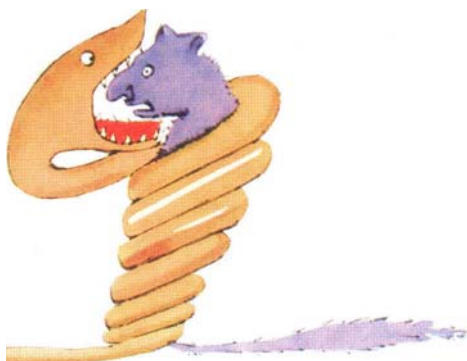

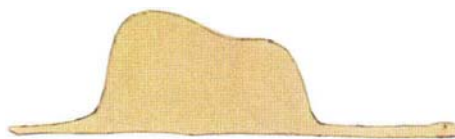
Regulus[★]

QUODAM DIE, cum, sex annos natus essem, imaginem praeclare pictam in libro de silva quae integra dicitur vidi ; qui liber inscribatur : « Narratiunculae a vita ductae. » Picta erat boa serpens beluam exsorbens. Quam imaginem sic expressam vides.

Haec autem in libro scripta erant : « Boae serpentes praedas integras exsorbent nec mandunt. Deinde se movere non possunt et sex menses dormiunt dum pastus concoquunt. »

Tum ego de eis quae in dumetis ac paludibus illis casu fiunt multum mecum cogitavi et ipse perfecti ut miniatula cerula aliquid pingerem. Primae quidem illius meae picturae species haec erat :

Quod opus summo artificio factum adultis hominibus exhibui et quaesivi num pictura mea terrerentur.

At illi mihi responderunt : « Quid est cur petasus terrorem injiciat ? » Atqui non petasum pinxeram sed boam serpentem elephantum concoquentem. Tum interiora boae serpentis descripsi, ut adulti homines intellegere possent : nam explanationes semper requirunt. Alterius vero picturae species haec erat :

Monuerunt me adulti homines ut boas serpentes apertas opertasque describere omitterem ac potius geographiae et historiae et mathematicae et grammaticae operam darem. Hoc modo praeclaram spem in pingendo positam sex annos natus reliqui, fractus animo quod et prima et altera pictura offenderant. Adulti homines nihil unquam per se intellegunt, molestum autem pueris est eis res etiam atque etiam planas facere.

Aliam igitur artem necessario elegi et volucres machinas regere didici. Hac illac toto terrarum orbe volavi ac geographia, fateor, mihi multum profuit. Nam primo adpectu Sinarum fines ab Arizona discernere poteram ; quod perutile est, si nocte de via declinaveris.

Sic in vita cum permultis gravibus viris persaepe congressus sum. Inter adultos homines multum versatus sum et eos ex proximo loco vidi. Non idcirco nimio melius de eis existimavi.

Quotiens enim aliquis eorum mihi nonnullius mentis compos esse videbatur, experiebar eum adhibita prima illa pictura quam semper servavi. Scire volebam num animo vere integro ac libero esset. Ille autem mihi semper respondebat : « Iste petasus est. » Tum ego cum eo nec de bois serpentibus nec de silvis integris nec de stellis loquebar, sed, quo facilius intellegeret, de chartulis (quam pontis lusionem vocant), de pila Scotica, de re publica focalibusque loquebar. Ille autem multum gaudebat se cum tam sano viro consuetudinem jungere.

II

SIC AETATEM SOLUS egi nec quisquam praesto fuit quocum vere colloquerer usque eo quoad his sex annis in Garamantum solitudine destitutus jacui. Fractum erat aliquid in compagibus illis quae machinam movebant.

Cum autem nec artificem nec peregrinatores ullos mecum veherem, ita me paravi ut solus id summa arte reficere conarer. Res quidem difficilis erat, sed in discrimen vitae adductus eram. Tantum enim aquae habebam quantum ad potum octo dierum satis esset.

Primo igitur vespere in arena stratus obdormivi loco mille milia passuum ab omni culta terra remoto ac multo desertiore in solitudine quam qui medio Oceano naufragi rate vehuntur. Proinde finge quam obstupuerim, cum illucescente die mira quaedam vocula me de somno excitavit alicujus dicentis :

REGULUS. - Quaeso, pinge nobis ovem!

ANTONIUS. – Quid !

REG. - Pinge ovem ...

Ita exsilii adstipite quasi fulmine ictus essem, cumque oculos perfricuissem et sedulo intendissem, puerulum omnin singularem conspexi me cum gravitate contuentem. Haec omnium imaginum ejus quas postea pinxi summa similitudine expressa est, sed nimirum imago haec multo minus venusta est quam ipse, non mea culpa, sed adultorum hominum, a quibus sex annos natus ab arte pingendi deterritus nihil aliud nisi boas opertas apertasque pingere didiceram.

Visum igitur illud dilatatis propter admirationem oculis ac rotundis intuitus sum. Noli enim oblivisci me in finibus versari qui mille milia passuum ab omni culta regione abessent. Puerulus autem hic nec de via deductus neque itineris labore confectus nec fame sitive enectus nec metu exanimatus esse videbatur. Puerulo cuius media in solitudine erranti locis mille milia passuum ab omni culta regione distantibus nequaquam similis erat. Tandem diu conisus locutus sum.

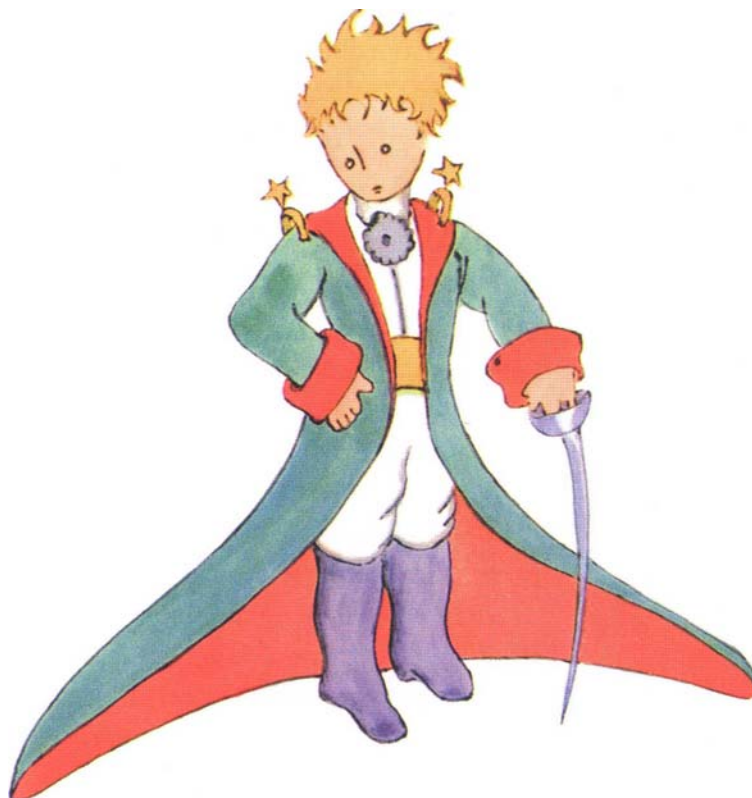
A. - At. .. quid tibi hic negotii est ?

Tum ille rursus valde submissa voce quasi de re gravissima :

REG. - Quaeso, inquit, pinge ovem ...

Quotiescumque obscuritate rerum quadam homines nimis commoventur, quae imperantur recusare reformidant. Itaque quamvis absurda illa mihi viderentur qui mille milia passuum ab omnibus cultis locis abessem et in summo periculo versarer, chartam stilumque de sinu prompsi. Cum autem id temporis meminissem me geographiam et historiam et mathematicam et grammaticam imprimis dedicisse et puerulo stomachosius me pingendi artem nescire dixissem, tum ille :

REG. - Nihil ad rem, inquit ; pinge ovem.

Haec omnium imaginum ejus quas postea pinxi summa similitudine expressa est.